

Extract uit het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, gehouden op 27 mei 2003

10. Jaarverslag SNN 2002 (inclusief Jaarrekening)

De heer FERWERDA: Mijnheer de voorzitter. Het beeld dat hier en daar uit het jaarverslag oprijst is dat van een onbetrouwbare rijksoverheid, die moeite heeft haar toezeggingen waar te maken. Bijzonder triest is het voorbeeld van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat zijn financieringsafspraken met het Noorden in het geheel niet nakomt (pagina 10, deel 1). Graag willen wij op dit punt een gezamenlijke actie van het DB.

Het Kabinet houdt onverkort vast aan de decentralisatie van het verkeers- en vervoersbeleid, maar weigert de daarbij benodigde middelen te verstrekken. Dit is naar de mening van de fractie van ChristenUnie/SGP een zeer kwalijke zaak. Voorts werd in het Strategisch Akkoord van het kabinet-Balkenende I eenzijdig een streep gehaald door een aantal onderdelen van het Langman-akkoord (pagina 13, deel 1). Wie garandeert dat Balkenende II daar niet nog verder mee gaat, mede gelet op de economische laagconjunctuur?

Hoe staat het in dat verband met de functie van de betrouwbare overheid, waar het kabinet-Balkenende zich toch juist op zou moeten richten? Het kan toch niet zo zijn dat de zittingsduur van een kabinet bepalend is voor de duurzaamheid van overheidsbeleid? En dan noem ik nog niet eens de gedroomde samenwerkingsovereenkomst tussen Rijk en regio over de Zuiderzeelijn (ZZL), die waarschijnlijk voor 1 juli 2003 nog niet door het Rijk getekend zal zijn.

Ook is er bij het Rijk eigenlijk nooit echt sprake geweest van een noordelijk beleidspakket (pagina 21). Natuurlijk zijn er wel goede dingen te zeggen over hetgeen het samenwerkingsverband aan positieve resultaten heeft weten te bereiken, maar toch vragen wij ons af of het zo door kan gaan. De regio moet steeds weer alles uit de kast halen om het Rijk aan zijn eigen Langman-afspraken te herinneren en dat was toch niet de opzet van het Langman-akkoord. Het is terecht dat er nog weer een evaluatie wordt gehouden. Bij agendapunt 12 kom ik hierop nog terug.

De heer VAN DER PLOEG: Mijnheer de voorzitter. Ik heb slechts een opmerking en die ligt in het verlengde van de inbreng van verleden jaar van de fractie van GroenLinks. Mijn collega Willem Verf zei toen wat moeite te hebben met het vaststellen van jaarverslag en jaarrekening, gelet op de tijd die er beschikbaar was om de stukken te lezen en dat er helemaal geen gelegenheid was voor de Ipsc om de staten te laten weten of het geld wel doelmatig besteed was. Nu is de Ipsc er niet meer, maar zijn wij het AB, maar de klacht is dezelfde.

Verleden jaar hebben wij voorgesteld eens te bekijken hoe de rekenkamerfunctie zou kunnen worden ingevuld en wij constateren nu dat dit nog niet is gedaan. Ons verzoek aan de agendacommissie is dan ook om met een voorstel te komen hoe daar richting de volgende jaarrekening alsnog invulling aan kan worden gegeven. Nu moeten wij in feite, net als verleden jaar, zonder dat wij het gelezen hebben, het stuk vaststellen. Ik vind niet dat wij als volksvertegenwoordigers op deze manier moeten doorgaan. Vandaar ons verzoek.

De VOORZITTER: Ik zeg graag toe het verzoek van de heer Van der Ploeg in de agendacommissie te zullen bespreken. In de nieuwe situatie, waarin de staten het AB zijn, zijn wij vrij nieuwe procedures af te spreken. Het AB zal dan ofwel via het DB ofwel via de agendacommissie een voorstel voorgelegd krijgen.

Ik kan de verzuchtingen van de heer Ferwerda voor een deel wel onderschrijven. Ik kan hem echter wel verzekeren dat wij aan het beleid van het kabinet-Balkenende gebonden zijn, want het ligt helaas niet in ons vermogen iets aan dat beleid te veranderen. Wij hebben met het AB vast kunnen stellen, dat het nieuwe Kabinet in ieder geval niet is teruggekomen op de Langman-afspraken en ook niet op de afspraken met betrekking tot de ZZL. Wij mogen er dus van uitgaan dat wat wij met voorgaande kabinetten hebben afgesproken, de komende jaren door zal gaan.

Uit de MidTerm Review (MTR) blijkt dat wij met een aantal departementen de afgelopen jaren problemen hebben gehad om de afspraken gerealiseerd te krijgen. Waarom? Omdat die

departementen – het gaat met name om SZW – een andere manier hebben van het wegzetten van geld dan wij van de meeste departementen gewend zijn. Wij hebben hierover een groot aantal gesprekken gehad, maar met SZW zijn wij er gewoon niet uitgekomen. Niet voor niets wordt in de MTR geadviseerd om met de departementen waarbij wij geen successen hebben geboekt, nieuwe afspraken te maken.

De MTR richt zich overigens niet alleen tot het SNN, maar ook tot de coördinerende minister en staatssecretaris in Den Haag, want zij moeten hun collega's aanspreken op het niet nakomen van de afspraken met het SNN. Wij voeren als SNN gesprekken met een delegatie van het Kabinet en via de staatssecretaris van EZ spreken wij het totale Kabinet aan. Natuurlijk hebben de commissarissen en gedeputeerden de afgelopen jaren een groot aantal keren geprobeerd met de minister van SZW tot andere afspraken te komen, maar dat is helaas niet gelukt. Wij betreuren dat buitengewoon, omdat de filosofie van het Kompas toch was dat juist door het gebundeld wegzetten van geld het rendement van de gulden die gebundeld wordt ingezet, veel groter zou zijn. Dit wil niet zeggen dat de gulden van SZW niet in het Noorden is terechtgekomen, maar alleen niet op de manier en gecombineerd met de geldstromen zoals wij met het Kabinet hadden afgesproken. Maar wij gaan de komende jaren door met onze pogingen.

Het DB zal de komende maanden bekijken wat precies de doorwerking is van de bezuinigingen zoals die in het Regeerakkoord zijn vastgelegd. In september zal hierover waarschijnlijk al wat meer bekend zijn. Wij zullen er ook per departement op terugkomen. Wij stellen ons voor om in het najaar met een delegatie van het Kabinet het gebruikelijke voortgangsoverleg te hebben en dan zullen wij precies in beeld moeten hebben op welke punten er sprake is of zou kunnen zijn van bezuinigingen die in strijd zijn met de gemaakte afspraken. Maar los daarvan zullen wij er rekening mee moeten houden dat er een aantal bezuinigingen is dat alle provincies treft en dus ook bij ons neerslaat, maar wij zullen zeker nagaan of met die bezuinigingen de afspraken die in het kader van Langman zijn gemaakt, worden geschonden. Wij zullen dat zeker analyseren.

Bij de bespreking van de MTR kom ik nog uitgebreid terug op de effectiviteit van ons programma. Ik houd in gedachten dat de vertegenwoordigers van ViaNed en de bonden hebben gezegd dat de programma's niet effectief zijn, dat het geld niet goed wordt uitgegeven, maar ik denk dat de MTR duidelijk maakt dat in een groot aantal programma's de gelden wel effectief en efficiënt worden besteed en dat daarmee ook voor een deel wel het beoogde resultaat wordt bereikt. Dat is ook de kern van de MTR en vandaar dat wij als DB hebben gezegd gematigd positief te zijn over de uitvoering van het Kompas. Het ging mij wat te ver om daarover met ViaNed de discussie aan te gaan, maar het DB zal het in een gesprek met ViaNed nog wel uitleggen. Maar het AB had uit de cijfers al op kunnen maken dat het geld wel degelijk wordt weggezet, sterker nog, dat voor een deel van de programma's al meer is uitgegeven dan we de afgelopen twee jaar mochten doen. Dat blijkt ook wel uit de in de stukken genoemde percentages.

TWEEDE TERMIJN

De heer FERWERDA: Mijnheer de voorzitter. Wat ik dus niet gezegd heb is dat het Noorden niet gebonden zou zijn aan het kabinet-Balkenende. Integendeel, ik geloof dat het Kabinet gebonden is aan de afspraken die het zelf in de Langman-akkoorden heeft vastgelegd. De onderhandelaars van het Noorden hebben de taak het Kabinet hieraan te herinneren. Die opdracht geef ik de onderhandelaars graag mee.

De VOORZITTER: Die opdracht hoeft de heer Ferwerda ons niet mee te geven, want wij hadden inmiddels zelf ook al begrepen dat dit onze taak is. Wij hebben de dames en heren ministers vandaag ook een vriendelijke felicitatiebrief doen toekomen waarin wij hebben laten weten dat wij in het Regeerakkoord niet hebben kunnen bespeuren dat het Kabinet zich niet wenst te houden aan de afspraken die met het Noorden zijn gemaakt. En zolang wij die brief niet terugkrijgen, blijven wij daarvan uitgaan. Het instemmende knikken van de heer Kuiper bemoedigt mij.

Ik stel vast dat onder voorbehoud van goedkeuring door de staten het jaarverslag en de jaarrekening zijn vastgesteld.

11. Gewijzigde Begroting SNN 2003 en begroting SNN 2004

De heer HOLLENGA: Mijnheer de voorzitter. In de begeleidende brief bij de begroting 2004 staat dat voor het Uitvoeringsprogramma Innovatie Landbouw Noord-Nederland (UILNN) € 50.000,— minder is uitgetrokken. Het is dan van tweeën een: of het DB gaat ervan uit dat het ministerie dat bedrag zelf toevoegt aan zijn bijdrage of het denkt in 2004 in het kader van dat programma geen uitgaven te hoeven doen. Het laatste kan ik mij nauwelijks voorstellen en daarom is mijn vraag of wanneer het Ministerie van LNV niets geeft, wij tussentijds een begrotingsbijstelling krijgen.

De VOORZITTER: Ik zou daar geen verstandig woord over kunnen zeggen, maar mevrouw Ruitenberg fluistert mij in dat bekeken wordt of dit bedrag uit de begrotingsruimte van het afgelopen jaar kan worden gehaald en dat het daarom PM is opgenomen. Als dit niet lukt, zal het DB te zijner tijd met een aanvullend voorstel moeten komen.

Ik stel vast dat onder voorbehoud van de discussie in de staten de gewijzigde begroting 2003 en de begroting 2004 zijn vastgesteld.